SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCVI. No. 101. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 1, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЧЕРВНЯ 1989 Ч. 101. РІК XCVI

Пам'ятайте про Україну!

В МОСКВІ ПОВІВАЛИ УКРАЇНСЬКІ ПРАПОРИ

Ню Йорк. — Американська преса широко коментує з'їзд народних депутатів, що проходив у Москві минулого тижня і закінчився виборами до Верховної Ради СССР в понеділок, 29-го травня. Кореспонденти приділяють багато уваги атмосфері на з'їзді, яка так не схожа на все, що відбувалося там у попередні роки. Делеґати самі платили за готелі, харчі і подорожі.

Литовська делеґація на з'їзді проголосила, що, можливо, бойкотуватиме вибори до Верховної Ради. Керівник литовської делеґації Лансберліс заявив делеґатам, що литовці не хочуть голосувати за кандидатів з інших республік, оскільки не мають морального права вибирати людей, яких не знають. Він також заявив, що литовці не бажають, щоб інші делеґації вибирали когось із Литви.

В п'ятницю, 26-го травня, під час дебат у справі виборів до Верховної Ради було вирішено, що члени Верховної Ради не залишатимуть своєї основної праці заради постійної парляментської діяльности. А це, на думку західніх кореспондентів, означає, що Ґорбачов не залишить пост генерального секретаря ЦК КПСС.

М. Ґорбачова обрали на пост голови Президії Верховної Ради СССР, але перед цим влаштували йому справжній іспит. Його питали про результати перебудови, питали і про події в Грузії та дещо про його дружину. Відповідаючи, Горбачов не сказав нічого конкретного.

В понеділок, 29-го травня в результаті виборів велика група прихильників реформ не отримала потрібної кількости голосів. Такі результати передбачали вже раніше, тому в неділю в Москві відбувся великий мітинґ, на якому виступав академік Андрей Сахаров і критикував партапаратчиків за те, що вони влаштували спектакль, спрямувавши вибори в потрібне їм русло.

Борис Єльцин, який на попередньому голосуванні в суботу, отримав понад 50 відсотків голосів, цього разу не добрав голосів. Тоді професор Омського університету А. Казанник відмовився від депутатського мандату на користь Єльцина. Формально цей випадок ще не ґарантував Єльцинові місця в парляменті, але естонський депутат Віктор Пальм, професор Тартуського університету, користуючись своїм правом вносити одобрювальні пропозиції, негайно запропонував надати Єльцинові право зайняти крісло, яке звільнив Казанник.

Кілька депутатів виступили проти пропозиції Пальме, але М. Горбачов підтримав пропозицію естонського депутата.

Як повідомляє московський кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Билл Келлер, в неділю, 28-го травня, в столиці СССР, в Лужниках, відбувся величезний мітинг, у якому брали участь десятки тисяч людей Були там і українці з жовто-блакитними прапорами. Український священик І. Лесів виступав із закликом леґалізувати Українську Католицьку Церкву. Демонст

(Закінчення на стор. 4)

Вашінґтон вшанує Б. Антоненка-Давидовича

Вашінґтон. — Об'єднання Українців Вашінґтону і православна парафія св. Андрія запрошують громадянство на літературний вечір в пошану поета і письменника Бориса Антоненка-Давидовича з нагоди його 90-ліття народження і п'ятрої річниці смерти.

В програмі: слово про письменника виголосить ред. Володимир Біляїв, дочка письменника Ярина Тимошенко з Києва поділиться спогадами про батька і прочитає його твори, а внук письменника Олесь Тимошенко зачитає поезії.

Вечір відбудеться в п'ятницю, 2-го червня ц.р., о год. 7-ій вечора в залі церкви св. Андрія Первозванного, 15100 New Hampshire Ave., Silver Spring, Md.

Українські модерністи з Польщі виставляються в Америці

А. Марушечко в редакції „Свободи".

Джерзі Сиτі, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Андрій Марушечко в ЗСА перебуває щойно дуже коротко, але у нього немає ані трішки тієї несміливости, яку звичайно завважуємо у новоприїжджих із сателітних держав, чи з України. Він незвичайно поправною українською мовою, без того характеристичного акценту українців з Польщі, розповідає нам про групу українських „аванґардних" мистців, що стараються пропаґувати того роду мистецтво серед українського населення Польщі, яке в загальному плекає фолкльор.

— Бачите, наша група молодих мистців не хотіла далі продовжати малювати хатки у вишневих садках і дівчат в народних одягах. Ми бажали творити модерне мистецтво, а при цьому залишитися українцями та як такі його пропаґувати. Нам пощастило; один із наших товаришів Юрій Онух, який був у Варшаві директором найбільше аванґардної мистецької ґалерії, там допоміг нам виставляти вперше свої твори. І саме при цій ґалерії зростала наша група, — говорив А. Марушечко.

Нас цікавить, — яке це саме мистецтво захопило наших молодих земляків. Тут А. Марушечко старається нам вияснити, що вони експериментують в мистецтві із використанням відео і сценічних моментів. Каже, що виставки в Польщі мали великий успіх, а останньо вісім із них влаштувало першу виставку на терені Північної Америки в Торонто, в Інституті св. Володимира і на їхніх сценічних показах було дуже багато публіки.

Тепер двоє із них приїхало до Ню Йорку і в ґалерії **ОМУА при 136 Другій авеню** відбудеться виставка творів п'ятьох із молодих „аванґардистів" від неділі, 4-го червня ц.р., до суботи 10-го червня.

Ми питаємося чи наш молодий цікавий гість приніс зразки творів, щоб ми могли побачити, що вони будуть показувати і А. Марушечко витягає із торби ряд кольорових прозірок і старається виснити, що саме він і його товариші хочуть передати тими для нас дивними картинами.

— Ось я через символ фараона, який означає владу, розглядаю всяку владу від людяної до абсолютної, яка людині неприродна та ліквідує свободу. Юрій Онух — передає напруження поміж індивідуом а суспільством, Мірко Масилянко вживає природні елементи, як камінь, дерево, земля — показуючи тим сполуку людини зі землею, Анна

(Закінчення на стор. 3)

ПРИПИНЕНО БУДІВНИЦТВО ЧИГИРИНСЬКОЇ АЕС

Московське радіо повідомило, що керівництво УССР прийняло рішення припинити роботи по спорудженню Чигиринської атомної електростанції. Це сталося в наслідок масових протестів проти спорудження цієї атомної електростанції на березі Дніпра, оскільки вона може нанести велику шкоду навколишньому середовищу.

Як відомо, Народний Рух України виступив проти будівництва атомної електростанції в Чигирині ще й тому, що у зв'язку з цим будівництвом було вирішено знищити важливі історичні пам'ятки України.

Відбудеться бенефіс в користь УІА

О. Талин

Ню Йорк. — В неділю, 4-го червня ц.р., о год. 4-ій по полудні тут в Українському Інституті Америки відбудеться виімковий концерт, в якому виступить ряд відомих українських та американських співаків, що посвячують свій час і сили в користь УІА, а зокрема для поправи його приміщень. Виконавцями концерту будуть: Ольга Боднар-Талин — сопрано, Стефан Шкафаровський — бас, Ронда Діллон — сопрано, Альба Кезада — сопрано, Пол Лійон — тенор. Акомпаньювати буде Тома Гринків.

О. Боднар-Талин виступає тепер на Бродвею в незвичайно успішній музичній п'єсі „Фантом опери", в складі якої співають також дві інші американські співачки, які погодилися виступати на концерті-бенефісі а це Р. Діллон і А. Кезада, як також П. Лійон.

О. Боднар-Талин виступала вже у ряді музичних п'єс в Ню Йорку, Лос Анджелесі і Вашінґтоні. Вона також має за собою телевізійні виступи, а у відомому фільмі „Москва над Гадзоном" ґрала ролю Світлани. У „Фантомі опери" грає ролю пазя і є дублером на одну з головних роль Мадам Жірі.

С. Шкафаровський відомий добре українській громаді, недавно підписав контракт з Нюйоркською міською оперою, має за собою вже довгий стаж оперових виступів в Сінсіннаті і Чикаґо, як також в Европі.

Цей концерт - бенефіс спонзорують разом із УІА молоді українські професіоналісти. Вступ на концерт — 25 дол. від особи. Після концерту прийняття із шампанським. За інформаціями можна телефонувати на число: (212) 288-2184.

При СКВУ створено Екологічну комісію

Торонто (СКВУ). — У квітні ц.р. оформлено Екологічну комісію під патронатом СКВУ. Головним завданням цієї комісії буде різними способами насвітити проблеми пов'язані з сучасним екологічним занепадом в Україні. Екологічну комісію очолив д-р Юрій Курис, а заступником є проф. Теодор Цюцюра (Европа) і Люба Медицька (Канада). Екологічна комісія є в процесі оформлення комітетів екології в країнах, де знаходиться зорганізоване життя української спільноти.

В Торонто в грудні минулого року оформився Український Екологічний Комітет. Цей комітет вже почав переписуватися з міжнародними екологічними організаціями, як теж з Україною. У висліді прескомунікату цього комітету надійшли листи з різних країн світу. Комітет також розпочав збирати інформації про екологічний стан в Україні.

Екологічна комісія є в процесі нав'язання контактів з міжнародними організаціями як Всесвітня організація Здоров'я, ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ „Зелений світ" та інші організації. Також в пляні є нав'язати контакти з екологічним рухом в Україні. Комісія збиратиме інформації про занечищення довкілля в Україні і буде їх передавати засобам масової інформації.

До співпраці комісія хоче приєднати спеціялістів з екології та пов'язаних з нею наук, які могли б допомагати у виготовленні відповідних рекомендацій для західніх урядів та населення України.

У справах комісії слід звертатися до д-р Юрія Куриса — (Dr.J.G. Kurys, Chairman, Environment Commission WCFU) на адресу: 2118 A Bloor St. W.Toronto, Ont. M9A 3V1, Canada; tel.: (416) 762-1108; facsimile: (416) 762-8081.

ЗБОРИ „САМОПОМОЧІ"

Ню Йорк. — Тут в неділю, 4-го червня ц.р., відбудуться звичайні збори відділу ОУА „Самопоміч" в год. 1:30 по полудні. Збори відбудуться в домівці товариства, 98 Друа авеню з такою програмою: відкриття, відчитання і прийняття протоколу останніх зборів, звіти членів Управи, Контрольної комісії і Товариського суду, запити, дискусія, уділення абсолюторії і вибір **нових керівних органів.**

В СССР бракує сірників, солі, мила

Становище з продуктами харчування та товарами першої необхідности в СССР продовжує погіршуватись. Постачання настільки нереґулярне, що за всім доводиться стояти в чергах по кілька годин. Кожен знає якщо не стане в чергу й не купить поки є, то наступного разу **цей товар з'явиться** в крамницях може через три місяці.

Партійні бюрократи виправдовуються тим, що у всьому винен сам народ. Мовляв, цукру нема через самогонщиків, м'яса нема, бо стали більше його вживати, а мила й прального порошку нема тому, що люди роблять запаси.

А тим часом в крамницях вже зникли сірники й сіль. Останнім часом поширилися чутки, що сірники й сіль також будуть продавати по картках.

Кореспондент газети „Ізвєстія" **звернувся з цього** приводу до заступника міністра торгівлі СССР С. Альошіна з проханням прокоментувати ажіотаж навколо солі й сірників, який спостерігається по всіх республіках і навіть в Москві.

„Я з повною відповідальністю заявляю, — відповів Альошін, — солі й сірників у нас виробляється цілком достатньо. В крамниці солі надходить понад мільйон тонн. А в деякі райони країни **доводиться завозити її** в 5 разів більше, ніж звичайно. В Москві крамниці продають її замість 90 тонн — майже 1,000. Талонів на сіль і сірники не може бути, оскільки цих товарів у нас випускається з запасом".

Так пише в газеті „Ізвєстія" за 16 травня ц.р. Р. Ігнатьєв. А в цій же газеті за 18-те травня Р. Ігнатьєв знову повертається до теми дефіциту. Кореспондент звернувся до заступника голови Ради Міністрів СССР В. Гусєва з приводу дефіциту на мило і пральний порошок.

В. Гусєв відповів, що з появою пральних порошків зменшився попит на мило, тому його почали випускати на сто тисяч тонн менше. Але в 1988 році випуск мила збільшився на 50,000 тонн й також пральних порошків на 70,000 тонн, однак становище не поліпшилось. Останнім часом ці товари почали купувати за кордоном.

„Буквально цими днями до СССР прибуде кілька кораблів з продукцією, — сказав Гусєв. — 18 травня в порт Маріуполь прибув пароплав „Вєра Хоруджая", на якому тисяча тонн миючих і пральних засобів. Він прибув з Туреччини. 19-20 травня сюди ж має прибути ще один пароплав, на якому 320 тонн товарів. 21-23 травня прибуде пароплав „Віктор Талаліхін". На його борту 1500 тонн мила і пральної порошку. До кінця цього місяця прибудуть кораблі з Туреччини, Єгипту та Індії. Крім того, близько 500 автомобілів доставлять у Совєтський Союз мило і пральний порошок з Юґославії, Західньої Німеччини, Австрії, Італії та інших країн".

З цієї статистики видно, що СССР таки має великі проблеми з випуском найнеобхідніших товарів і продуктів та що без допомоги Заходу йому з цим не впоратись.

У СВІТІ

ЛІДЕР „СОЛІДАРНОСТИ" Лєх Валенса виступив у неділю, 28-го травня, перед паломниками у містечку Пекари, закликавши їх підтримати церкву і опозицію в боротьбі за демократію в країні. „Іноді буває корисно діяти разом, щоб попередити хаос, — сказав Валенса, звертаючися до 300,000 віруючих католиків, які щороку прибувають як паломники до Пекар. — Тепер саме такий момент, коли нам треба виступати спільно, а не окремо. Нині дружина під назвою 'Солідарність' грає проти команди, яка називається 'урядовою коаліцією'". Лідер польського незалежного профспілкового об'єднання, яке недавно знов дістало офіційний статус, закликав поляків "відкинути скептицизм" і всяти активну участь у парляментських виборах, що відбудуться у неділю, 4-го червня. Вперше в історії комуністичної Польщі буде вибиратися нова палата — Сенат, місця в якій не були розподілені заздалегідь. Одночасно відбудуться вибори в Сейм, де 35 відсотків місць відводиться кандидатам опозиції.

АНГЛІЙСЬКІ МУСУЛМАНИ і далі осуджують письменника Сальмана Рушді за його роман „Диявольські вірші ". Мусулмани вважають, що роман С.Рушді, англійського підданого, який народився в Індії, ображає їх релігійні почуття. Понад 20,000 мусулман, що проживають в Англії, організували чотиригодинний марш протесту в центральній частині Лондону. Вони вимагали внести зміни в британський "закон про богохульство", який у своїй нинішній редакції не дозволяє притягнути письменника до суду за його роман. Як відомо, мусулманські лідери в Ірані закликали прихильників ісляму в усьому світі вбити письменника. Коли демонстрація проходила коло будинку парляменту, відбулася сутичка поліції з кількома молодими учасниками маршу.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР Анте Марковіч звернувся до американських та інших західніх промисловців з просьбою надати його країні фінансову підтримку. „Ми потребуємо допомоги з-за кордону! — сказав прем'єр, **звертаючись до учасників Американо-юґославської економічної ради, що відбувалася у Дубровнику. — Ми потребуємо підтримки партнерів і всіх тих, хто зацікавлений у розвитку юґославської економіки". Марковіч заявив,** що уряд готовий надати чужинецьким співвласникам змішаних фірм і компаній понад 50 відсотків акцій цих підприємств і понад половину прибутку. Пресове агентство Ассошіейтед Пресс зазначує, що Юґославія переживає велику економічну кризу, вихід з якої тільки один — допомога із-за кордону. Зовнішній борг країни становить 21 біл. дол. Марковіча називають людиною, яка орієнтується на економіку вільного ринку.

КОЛО 100,000 КИТАЙСЬКИХ студентів провели у понеділок, 29-го травня, демонстрацію в Пекіні. Вони вимагали дальшого розширення демократії в країні і резиґнації прем'єра державної Ради Лі Пенґа, якого вважають лідером консерватистів. Про цю демонстрацію не повідомили ні радіо, ні телевізія столиці. З цього факту західні журналісти зробили висновок, що прихильники Лі Пенґа встановили контролю над засобами масової інформації. Агентство АП передало, що чотири колони демонстрантів пересікли Пекін у різних напрямах, при чому одна з колон пройшла коло резиденції Лі Пенґа, а друга — коло резиденції Ден Шіаопінґа, батька китайської „перебудови". „Ми любимо Китай! Ми не любимо маріонетковий уряд Лі Пенґа!" — викрикували демонстранти в одній з колон. У другій чути було заклики „Геть Лі Пенґа!"

КОМАНДУВАННЯ ПРИКОРДОННОЇ служби Баварії у Західній Німеччині повідомило, що минулої п'ятниці молодий прикордонник зі Східньої Німеччини переліз через стіну, встановлену на кордоні, що розділяє дві німецькі держави, в районі міста Кобурґу, яке розташоване приблизно 120 миль на північ від Мюнхену.

СОЮЗНИКИ НАТО ДОСЯГЛИ КОМПРОМІСУ

Брюссель, Бельгія. — Тут завершилася дводенна ювілейна сесія Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), який відзначає 40-ву річницю свого створення.

Святкування ювілею НАТО було затьмарене конфліктом між ЗСА (і Англією) та Західньою Німеччиною з приводу плянів модернізації тактичних ракет „Ленс", які мають нуклеарні боєголовки. Бонн вимагав негайних переговорів з Москвою про зменшення тактичних запасів в Европі, тоді як Вашінґтон і Лондон доказували, що спочатку необхідно договоритися про зменшення військ і звичайних озброєнь, оскільки Варшавський Пакт має величезну перевагу над НАТО в цій ділянці.

В ніч з понеділка на вівторок, з 29-го на 30-го травня, міністри закордонних справ 16 країн НАТО, засідаючи вісім годин, договорилися про компромісове рішення, в рамках якого справа про модернізацію ракет „Ленс" буде відкладена до 1992 року. До того часу НАТО вступить у переговори з Варшавським Пактом про часткове скорочення тактичних ракет в Европі, при чому відповідний договір буде підписаний лише після того, як буде досягнута угода про зменшення військ і звичайних видів озброєння в Европі.

Прем'єр-міністер Англії Марґарет Тачер, яка голосніше від інших лідерів НАТО виступала за модернізацію ракет і проти переговорів про їх обмеження, вітала досягнутий компроміс, заявивши, що він складений в досить „твердих висловах", і німці „від нього не відкрутяться, тому що вони його самі підписали". Схвалення Тачер викликала та обставина, що НАТО погодився на переговори лише про часткове зменшення тактичних ракет в Европі, де СССР має 2,400 тактичних нуклеарних боєголовок, а НАТО — 700. Відомо, що західньонімецький міністер закордонних справ Ганс-Дітріх Ґеншер виступає за повну ліквідацію нуклеарної зброї в Европі.

Як сказав президент Джордж Буш тут на пресовій конференції, ці надії не збудуться: „Третього нульового варіянту не буде", маючи на увазі, що НАТО не погодиться на повну ліквідацію нуклеарної зброї в Европі. Канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль, виступаючи разом з Ґеншером на пресовій конференціїн в Бонні, заявив, що він задоволений досягнутою домовленістю.

В Сибірі вшанували жертви репресій

В суботу, 13-го травня ц.р., в місті Колпашово Томської области, на території колишнього окружного відділу НКВД, де десять років тому ріка Об під час розливу вимила масове поховання жертв репресій 30-40-их років, відбувся багатолюдний жалобний мітинг. Організувала цей мітинґ група сприяння обласній комісії по реабілітації. В мітинґу приймав участь перший секретар міськкому партії Г.С.Жуков. Учасники мітинґу прийняли рішення організувати збір коштів на спорудження пам'ятника і встановити день пам'яти жертв репресій.

Відбудеться концерт учнів Малої Семінарії

Юніон, Н.Дж. — Заходами нюаркської парафії св. Івана Хрестителя тут в суботу, 10-го червня о год. 7:30 у **Бернет Джуніор Гай Скул** відбудеться концерт різноманітної української музики і танців учнів малої семинарії о. Редемптористів, колеґії св. Володимира з Роблину в Канаді. Учні виступлять з різними зразками українських танків при супроводі народних інструментів бандури, цимбалів і сопілки. Виступ підготовили: Браєн Червик — музичний керівник і провідниця танцювального ансамблю Дебі Нагачевська.

Квитки в ціні 8 і 10 дол. є до набуття у парафіяльному домі, або щонеділі у церковній залі після кожної Служби Божої.

В неділю, 11-го червня ц.р. хор колеґії св. Володимира співатиме Службу Божу (Олександра Кошиця) о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку.

У Вашінґтоні учні виступлять в понеділок, 12-го червня ц.р. о год. 7:30 вечором у приміщеннях Українського Католицького Крайового Собору, 4250 Гервуд ровд, Н.Е. Квитки вступу по 10 дол. для пенсіонерів 7 дол., студенти 5 дол., а для дітвори нижче 12-ти років вступ вільний. За ще точнішими інформаціями телефонуйте на число: 526-3737.

В АМЕРИЦІ

НАЙНОВІШИЙ ОГЛЯД виказує, що знання американців з науки про громадянські права та обов'язки, чи існуючу політичну ситуацію в світі дуже мало поправилося за останніх 40 років. Велике число американських громадян не має підставого знання політичної системи своєї власної країни, не говорячи вже про політичні системи інших країн.

ПРОВІДНИКИ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ партії стараються всіма засобами вдержати проблеми неетичної поведінки демократичних членів Палати Репрезентантів на публічній арені, щоби в цей спосіб примусити спікера Палати Репрезентантів Джима Райта до резиґнації. Конгресмен Тоні Кельо, вже зрезигнував. Активіст Республіканської партії Нют Ґінріч, виступаючи на крайовому телебаченні, заявив, що ще інших дев'ять або 10 демократичних членів Палати Репрезентантів будуть обвинувачені в переступлені етичних норм.

АМЕРИКА ЗАСТАНОВЛЯЄТЬСЯ над тим, чи заперечувати судовий процес, що його розпочав Іран проти ЗСА в Міжнародному суді у справі зістрілення пасажирського літака над Перською затокою в липні 1988 року. У своєму позові Іран заявляє, що втрата 290 пасажирів і знищення літака є наслідком зломання Америкою міжнародних повітряних договорів. Іран також хоче щоби ЗСА заплатили урядові Ірану за знищення літака і відшкодовання родинам загиблих. Америка зразу після цієї катастрофи запропонувала відшкодовання родинам загиблих, але категорично відмовилася від будь-якої плати іранському урядові. Крім того Міжнародна організація цивільної авіяції з осідком в Монтреалі минулого березня заявила, що ЗСА не переступили жадних міжнародних договорів. Одною із точок в оскарженні Ірану є уневажнення цього рішення Міжнародної організації цивільної авіяції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda
Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Координаційний Центр — „Демократія і Незалежність"

У столиці Франції Парижі нараджувалися від 6-го до 11-го травня ц. р. представники національно-демократичних рухів в СССР, які перебувають тепер у різних країнах вільного світу. Обмірковували процеси, які відбуваються тепер у СССР та ставлення до них західнього світу. У висліді тих нарад створили спільний Центр під назвою „Демократія і Незалежність". Увійшли до нього різнонаціональні колишні дисиденти, разом 22 особи. Головою став вірменський діяч активіст Паруйр Айрикіян, якого большевики „видворили" закордон, як це вони часто роблять, коли прийдуть до переконання, що даний діяч буде їм менше небезпечний за кордоном, як в межах СССР.

На тому з'їзді прийнято одноголосно Декларацію, текст якої появився у двох числах „Свободи", з 19-го і 20-го травня ц. р. Під оцим текстом кожний із нас може підписатися двома руками. Властиво, то не відкрито в оцій Декларації ніякої Америки, не сказано ніякої особливої новини. Але логічно, ділово й по-майстерному схоплено і спрецизовано найважливіші моменти теперішньої ситуації в СССР, всю тамошню проблематику, і на її тлі зформульовано принципи демократично-визвольних рухів та мету, до якої вони змагають. Правильно названо СССР колоніяльною імперією. Друга світова війна зліквідувала західній колоніялізм. Британія, Франція, Бельгія, Італія, Німеччина — всі вони втратили свої передвоєнні колонії. Деякі втратили їх негайно і безболісно, інші пробували зберегти свою колонію (Бельгія — Конго, чи пак Заїре, — Франція Альжир), але програли у користь тамошнього руху. Залишилася одна одніська колоніяльна імперія — Совєтський Союз. Рухи спротиву, які проявилися в СССР і набирають щораз більшої сили — це саме бій за деколонізацію евразійського простору.

Правильно стверджено теж у цій Декларації, що комуністична система правління неспроможна розв'язати ні одної існуючої болючої проблеми — ані в політичній, ані економічній ділянці, ані в ділянці культури, ані в національній політиці. Правильно сказано, що йдеться не про лібералізацію різними поступками в межах Ґорбачової перебудови, а йдеться про зміну комуністичної системи демократичною з визнанням плюралітету, свобідними виборами та скасування всіх марксистських пут у ділянці економіки. А що повний і неспутаний культурний і економічний розвиток можливий тільки у жах рідної ні від кого незалежної держави, то й автори цієї Декларації у назві своєї організації поставили поруч гасла „демократія" також „Незалежність".

Великою прикметою Декларації є її спокійний, діловий і безпристрасний тон, позбавлений всякої фразеологічної патріотичної балаканини, якої не визнає ніяка поважна політика. Будучи реалістами і знаючи прегарно відносини в імперії та її збройну силу і ввесь державно-адміністративний апарат, опертий на фізичній силі, автори Декларації залишають без відповіді запит, — як осягнути цю Демократію і Незалежність та коли це може статися. У Декларації є згадка про Чорнобиль і масакру у Грузії з приборкуванням демонстрантів отруйливим газом та стріляниною. Із тексту і духа Декларації виходить ясно, що її автори є проти якогось вибуху в будь-якій країні, який дав би нагоду окупантам перевести гіршу масакру, аніж вона відбулася танками у Мадярщині у 1956 році.

Нас, український загал, радує факт, що під цією Декларацією є підписи і деяких давноприбулих з України дисидентів і кількох найновіших. Ті підписи заперечують острах, наче би між керівниками Гельсінкської Спілки і деяким, що до неї не пристав, може прийти до прикрих розбіжностей — на втіху і радість ворогів. Добре, що так не сталося. Під Декларацією є теж прізвище одного відомого толерантного російського „білого крука", є й підпис одного ізраїльського діяча. Хай це будуть тільки символи — добре, що вони там є. Очевидно, можна до безконечности дискутувати, яку реальну силу має для визвольного руху в рідній країні діяння патріотичних еміґрантів чи пак поселенців, — бо зчасом кожний з оцих наших земляків, що прибули з України, таким стане. Але це добре, що вони взялися за формування української політичної думки у тісному зв'язку з дійсністю в СССР і тамошніми визвольно-демократичними рухами. Це була позитивна подія — конференція і в Парижі і позитивна подія — проголошення цієї Декларації.

Василь Сокіл

ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ

I.

За всі роки перебудови і гласности лунало багато хороших слів у промовах керівних партійних діячів. Переважно це були палкі заклики до мас впроваджувати в життя революційні реформи. Зі свого боку трудящі подавали виразний голос, як слід розв'язувати всі проблеми.

У залежності від того, як поєднувалися ці дві акції, можна робити певні висновки, наскільки слова привели до хороших діл. На жаль, важко похвалитися чимось відрадним. І досі превалюють чудові слова, а навіть простенького діла від них мало.

Не важко згадати, скільки ділових побажань, практичних рекомендацій, подекуди рішучих вимог прискорити процес перебудови, а одночасно скільки протестів проти бюрократичного гальмування здійснення реформ за останній час у пресі та й відкритим голосом вимовлено! А які наслідки?

Серед багатьох проблем одною із найгостріших є загроза екологічної катастрофи на Україні. Народ протестує проти надмірного перенасичення української землі, води і повітря хенією, радіоактивністю, отруйними відходами промисловости. Народ протестує проти зухвалого насильства над природою тотальною меліорацією, будівництвом атомових станцій, перекриттям річок, створенням гниючих морів. Про це криком кричать люди пишуть статті науковці, письменники, — шлють протести — петиції до відповідних установ, ходять масові делегації з законними вимогами до бюрократів.

Не зважаючи на волю народу і далі, зокрема, будуються: канал Дунай-Дніпро. Індустріяльний комплекс проти могили Тараса Шевченка. Атомна станція в Криму. Споруджують нові бльоки на діючих атомних станицях. Осушують заболочені землі на півночі України.

Чи не досить цього? Чи не час рішуче ламати бюрократичний опір?

На превеликий жаль, біда в тому, що інтереси народу зневажаються саме тими, хто запроєктував ці „будови віку", хто ради відомих зацікавлень бажає визнати ці споруди шкідливими і відмовитися від їх побудови.

Не варто називати імена всіх, хто винен у цьому. Досить одного того, що відповідальність за це беззаконня має нести партійне керівництво на чолі з В. Щербицьким. Адже без його схвалення ніхто б не зважився на власний риск проєктувати і будувати всі оті перелічені об'єкти. Тому ніхто з практичних реалізаторів цих проєктів ані крапельки не боїться зневажити волю народу, маючи надійний захист генерального ватажка.

Чим далі переконуєшся, сила опору реформам не зменшується, а невпинно зростає. Ця сила не просто гальмує процес оновлення, але в багатьох випадках змушує провідників, реформ зробити реакційним силам немалі поступки, навіть частково відмовитися від власних позицій.

Скажімо, наприклад, про те, що зветься нині ганебним минулим. Усі „недоліки і прорахунки" дуже легко тепер списуються на конто того минулого. На словах керівники реформи проголошують невідкладну потребу до останньої крапки викрити і засудити причину — сталінську та брежнєвську політику насильства над тілом і душею людей. Лунають заклики: очиститися від бруду минулого, щоб більш ніколи воно не повторялося. А практично, що діється?

Досі жоден з гнобительських, дискримінаційних беззаконь отого ганебного минулого не відмінений. Оті закони, які давали сталінцям і брежнєвцям творити злочини, діють і сьогодні. На скасування їх у нинішніх реформістів ще немає відваги.

Ну, знаєте, так революцію не роблять!.. Коли большевики в 1917 році маленькою групою захопили владу, вони першим ділом (не словом!) скасували, відмінили всі закони попереднього режиму. А сьогодні революціонери навіть узяли на своє обзроєння чимало важливих постулятів попереднього ладу.

Пригадаймо XX та XXII з'їзди партії комуністів, коли Хрущов, викривши сталінський Архіпелаґ Ґулаґів, рішуче реабілітував, вважайте, майже всіх несправедливо репресованих і знищених діячів політики, культури, мистецтва, і повернув їхні імена до життя. А багатьох уцілілих на той час — до справжнього життя. Це було гідне найкращої похвали здійснення всенародного бажання, хоч воно тоді виходило не в наслідок масових вимог. А що маємо нині?

Політичних невільників випускають поодинці, щораз торгуючи ними в інтересах закордонної опінії. На їхнє місце садовлять нових інакодумців, керуючись тими ж сталінсько-брежнєвськими „законами". Галасуючи про широку гласність, перелицьовують на інший лад колишні методи заглушування голосу народу. Чим можна пояснити нинішні державні вказівки придушувати вільне висловлення народу і свободу мітинґів? Правда, тепер не просто саджають на десять літ, а нещадно б'ють палицями по голові, вивозять за сотні кілометрів і кидають напризволяще. Такого, бачте, не придумували ні Єжов, ні Берія, — тепер це очевидно зветься демократією...

Проте це не головне в розходженні слів від діла. Складніші проблеми лишаються ані крапельки нерозв'язаними.

Продовження буде

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА!

Д-р мед. Роман Осінчук

Інфекційна хвороба з околиці Лайм

(Осторога перед виїздом на дозвілля)

Весна повільним кроком зближається до свого кінця. Довші соняшні дні щораз більше нагрівають землю і незадовго зачне докучати міщухам літня горяч. Бож червень не за горами, а це вже місяць, коли люди починають шукати добрих купелевих пляж над морем чи над озерами лісистих гір. І все було б у порядку, якби можна собі оттак зовсім безжурно походити по лісових полянах та подихати ароматичним лісовим свіжим повітрям. Та, на жаль, і тут часом можна напитати собі клопоту замість відпочинку. Невидимі вороги, себто інфекційні бактерії, можуть серед наймиліших умовин, створити немилу а навіть дуже прикру несподіванку для людини, а нею може бути, інфекційна т. зв. Лаймівська хвороба.

Про неї я вже рік тому згадував, що це інфекція, яка поширюється із наступного стейту Коннектикат, яка є досить складна, неоднократно досить трудна навіть діягностично для лікаря з приводу імітації своїми об'явами різних інших хворіб чи атакує різні органи тіла людини. Тож не зле було б нашим читачам пригадати собі мою попередню статтю та доповнити тут відомості про цю хворобу саме перед вакаціями.

Згадану Лаймівську хворобу викликують особливого роду бактерії, звані спірохетами, які є подібні до спірохет — бактерій що викликають в Америці хворобу подібну до тифу, зв. Рокі Мавтен фівер, чи до спірохет, що викликають сифіліс. Згадані спірохети дістаються до крови людини за посередництвом маленьких лісових кліщів, що живуть в траві чи в малих лісових кущах. Ці кліщі не ходять і не літають, а просто живуть у травах і найчастіше вони чіпаються чи прилипають до шкіри звірят головно серн, а ці вже розносять ці кліщі до різних дальших смуг лісу чи країни.

Таким чином ця інфекційна хвороба поширилась здовж Атлантійського побережжя від Мейну через Коннектикет, Вестчестер, Ульстер, Гадсон та Саффолк кавиті стейту Ню Йорк, а дальше здовж побережжя Ню Джерзі ген до Делавер. І то протягом останніх років, бож її було відкрито ледве в 1976 році, а спричинника хвороби винайшов д-р Бургдорфер ще дещо пізніше, й звідси пішла назва спірохети хвороби його іменем. Згідно з лікарськими інформаціями дуже багато тих кліщів носять в своїм тілі згадані бактерії, очевидно, що не всі й тому не кожний кліщ навіть як причепиться до тіла, то не мусить заінфекувати людину. Проте залежно від околиці такі кліщі є заінфековані від 15 - 65 відс. Тож кліщі чіпаються тіла серн, собак, ракунів чи навіть мишей і ці звірята, хоч носять у своїй крові згадані спірохети, то вони не хворують. Інша справа в людини, в якої спірохети викликують не раз дуже складні й важкі хворобові стани особливо в занедбаних, нелікованих завчасу випадках.

Важне ще й те, що кліщики ці є дуже маленькі біля 2-2½ міліметра довгі, вони не літають, а просто коли людина бродить по траві, то кліщик може прилипнути до тіла та таким чином вкусити людину, яка навіть не відчуває делікатного вкушення. Очевидно, як я попередньо згадав, не всі кліщі є заразливі, а проте завжди треба бути мандрівником, що йдуть до лісу чи лісистих полян осторожними, зокрема в часі розмножування кліщів в літній порі.

Для всякої осторожности спортовці чи любителі лісу повинні ходити виключно протоптаними стежками та не заходити у свіжу траву чи кущі. Вбиратись у довгі ясні сподні, ясні панчохи та черевики, бо тоді легше замітити навіть маленького кліщика. Добре є теж вживати розприскувальні спеціяльні дезинфекційні плини на убрання та черевики. Коли ж прохожий виходить з лісу повинен докладно оглянути свою одіж та усунути всякі кліщики. Коли б кліщ був причеплений до шкіри, то його найкраще усунути маленькими щипчиками (пінсеткою), особливо лапаючи його за головку. Добре було б кліщика заховати в якімсь слоїчку та показати його лікареві.

Чого може сподіватись людина після укушення її згаданим кліщем? По кількох днях, а деколи по кількох тижнях, виступає довкола місця вкушення опух і кольорова пляма, часто гарячка, болі голови та подібні об'яви як при інфлюенці чи грипі. Пізніше болі м'язів, деколи опухи суглобів, а деколи й забурення серця чи навіть менінгетальні об'яви (штивність карку). Тому вчасно треба звернутись до лікаря, коли особливо мається підозріння, що в тому випадку міг бути причиною хвороби зловлений кліщ. Рівно ж усякі невиразні об'яви хвороби подібні до грипи в часі гарячого літа, а зокрема, коли ці об'яви виступили після перебування в якійсь залісненій околиці можуть бути наслідком описаної Лайм-хвороби, яку сьогодні можна вже й потвердити лябораторною пробою. Вчасне лікування антибіотиками дає скорий поворот до здоров'я.

Омелян Твардовський

СПОРТ І МАФІЇ СОВЄТСЬКОГО СТИЛЮ

На протязі багатьох десятків років засоби масової інформації Совєтського Союзу трубили про існування мафій, ділок, злочинів та взагалі про занепад моралі в так зв. капіталістичних країнах Заходу і особливо в ЗСА.

У колюмни описів про ці „страхіття" на Заході, дуже часто попадав професійний спорт, якому московські спортові чиновники пришивали всякого роду злочини. Паплюжили, брехали без кінця і міри, хоч в цей самий час внутрі імперії процвітали злочини, яким не можуть дорівняти навіть сицілійські мафії.

Недавно, завдяки новій гласності, розсекретили статистику про стан злочинства в СССР згідно з якою в 1988 році було зареєстровано — 1,867 223 злочини. Це на 680, 700 більше, ніж у 1987 році, при чому 463, 306 з них, близько чверті, не зуміли розкрити. В київській „Спортивній газеті" з 29-го квітня ц. р., є надрукована розмова кореспондентки Т. Кисельової з кандидатом юридичних наук, керівника групи соціологічних досліджень Інституту держави і права Академії Наук Української СССР Олександром Щербаком.

Розмову розпочала Кисельова: — Публікації у пресі про вчинені злочини продовжують тривожні почуття. Судіть самі. У Донецьку розкрито банду рекетерів. Серед бандитів-працівників карного розшуку і відомий у місті спортсмен. У Москві відбувся судовий процес над рекетерами. Зного називають спортсменів, як активних учасників. Невже преса штучно узагальнює поодинокі випадки причетності спортсменів до злочинних зграй? Звісно, спортсмени на виду, у тіні їхньої слави часом легше сховати інших, дійсні причини злочину. Чи не так? Одне слово, як часто, на вашу думку, спорт стикується з мафією? Є підстави говорити, що це — не поодинокі випадки, а соціяльне явище, наслідок певних деформацій у спорті, як стверджує преса?

— Дуже хотілося б, сказав Щербак, щоб це було результатом деформованості окремих осіб. Проте це не так. Пам'ятаю, як я розгубився колись, побачивши ім'я мого улюбленого футболіста В. Левченка на сторінках кримінальної справи. Помилка, обмова, особиста трагедія врешті-решт?... Та з роками імена спортсменів дедалі частіше лунали в київських судах. Борці, боксери, футболісти, гокеїсти... Наша преса, в тому числі спортова, довго замовчувала подібні факти. Хоча їх чисельність, типові риси, особлива „резонанність" через плітки і домисли давно вимагають наукової аналізи. Доводиться з прикрістю, — продовжував Щербак, — зізнаватися, що науковці вже вкотре запізнюються. Життя не дає часу на роздуми. Тільки у 1986-1988 роках виявлено 2607 злочинних груп, які можна назвати організованими. Вони вчинили близько 20, 000 злочинів, 218 убивств, 285 розбійницьких нападів. Характерно, що близько 50 груп були глибоко законспірованими, діяли тривалий час. У Києві кожен п'ятий злочин скоюється групою. Дедалі частіше злочинці мають вогнепальну зброю, вибухівку, бронежилети, засоби зв'язку, танспорт. Спортсмени постійно й активно втягуються мафією у слочинну діяльність. Точної статистики немає. Проте бити на сполох, всебічно аналізувати ситуацію треба, на мій погляд, негайно. Саме спортсменів наймали для охорони „наперсточники". Причому настільки кваліфікованих, що міліція часом здавалася перед ними. Чимало спортсменів виявилися причетними до розповсюдження порнографії. Мафія найбільше оцінює у спортсменів силу, швидкість реакції, звичку до дисциплінованих дій.

— Ці якості, звісно, є в людини, яка професійно займається спортом. Проте без морального розтління, особистої деґрадації спортсмен ніколи не стане злочинцем. Може, ви поспішаєте звинувачувати спорт у зв'язку з мафією? — запитала Кисельова.

— Спорт треба захищати, а не звинувачувати, — відповів Щербак. Передусім „великий", професійний спорт... Функціональні особливості професіонального зайняття спортом часом укорінюють у людях і жорстокість, бо лицемірність нашого донедавна аматорського спорту не лишала місця для сентиментальності. Спортсмени, віддаючи своє здоров'я і сили, звикають із забезпеченими побутовими вигодами, до того, що хтось потурбується про готель, харчі, гроші. А коли активний спорт позаду, то не кожен витримає „матч" із черґами, дефіцитами, „від заробітної платні до заробітної платні". Як правило, спорт має відбити особистий потяг до спиртного чи наркотиків на все життя. Тоді спортсмени стають охоронцями наркобізнесменів, кубел розпусти, азартних ігор. Дипльоми про освіту, часто фіктивні, заробітку на звичному рівні звісно не дадуть. А рівень вимог до благополуччя вже встановлено поїздками за кордон, переглянутим „відео", звичкою до уваги ото-

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Жила

ДОПОМОЖІМО ЗАВЕРШИТИ ВЕЛИКЕ ДІЛО ТИСЯЧОЛІТТЯ

I.

Здається, що ще так недавно відбувся Науковий Конґрес для відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України, а то вже швидко сповниться рік (28-го квітня — 2-го травня) від його закінчення. За цей час, як повідомляє з Мюнхену, проректор Володимир Янів, голова Ділової Президії Комітету Наукового Конґресу, пророблено велику роботу — перша частина „Ювілейного збірника праць Конґресу" вже надрукована. Вона обіймає вісім вступних сторінок і 515 сторінок тексту. Друга частина включатиме близько 500 сторінок. Таким чином, цілість матеріялів Конґресу охопить 1,000, або й більше сторінок друку. Велике зусилля й цінне пошанування знаменного Тисячоліття.

А тепер гляньмо ретроспективно й проаналізуймо деякі аспекти цього великого зусилля, про яке так обширно звітував його організатор, проректор Янів, на Професорській Раді Українського Вільного Університету, 4-го серпня 1988 року.

Конґрес Тисячоліття — це перший і досі єдиний український науковий конґрес у діяспорі після Другої світової війни, на якому зібрався справді великий гурт українських науковців. На близько 30 українських наукових установ, що існують у розсіянні, 28 приступило до проведення Конґресу Тисячоліття, з них 25 було заступлених на Конґресі (22 безпосередньо через своїх представників, а три через уповноважених представників). Іншими словами, Конґрес був „собором української науки" на еміґрації. Соборність зусилля проявлялася тут не в територіяльному чи ідейному розумінні, а у всеосяжності наших наукових установ.

Конґрес був також великим екуменічним зусиллям так щодо участи представників, як і доповідачів. На 10 конфесійних установ, що приступили до Комітету (п'ять католицьких, три православні й два євангельсько-баптистські, зглядно євангельсько-лютеранські) тільки одна не була заступлена, проте всі віросповідання мали своїх представників і доповідачів. Наприклад, з Колеґії св. Андрея з Вінніпеґу прибуло на Конґрес п'ять осіб; добре репрезентоване було й римське середовище (Василіянський Науковий Осередок, УКУ, УБНТ, Колеґія св. Йосафата). По одному представникові мали Бавндбруцький Православний Осередок й обидві євангельські вітки. Престиж Конґресу скріпила також участь чотирьох Владик і о. протоархимандрита ЧСВВ.

Не без впливу на характер Конґресу були: Соборний Молебень при участі всіх присутніх Владик і духовників, паралельні архиєрейські св. Літургії, які служено в неділю (1-го травня), окремі щоденні відправи православні, католицькі, євангельські. На ці Богослужби приходили усі учасники Конґресу. Таким чином, Конґрес став поєднанням молитви й наукових симпозіюмів.

Треба ствердити, що це був також перший справжній екуменічний початок святкувань Тисячоліття, який поклав основи під усі дальші почини, що відбувалися в Англії, Німеччині тощо. Науковий Конґрес в Мюнхені був єдиний також у тому розумінні, що в ньому спільно з православними й католицькими взяли участь теж євангельські віросповідання. Тим було задокументовано нашу повну єдність, віддзеркалюючи стосунки на Батьківщині, де всіх, що вірять у Бога однаково переслідують. Цей факт є найбільш гідним уваги й таким він залишиться для наших майбутніх поколінь.

З уваги на обмеженість фондів Науковий Конґрес не став великою маніфестацією української науки, а прибрав скромні, але ідейно сильні внутрішні й зовнішні форми. Його засідання проходили в Реколекційному Домі на передмісті Мюнхені в умовах скромного, але достатнього комфорту. Там же приміщено доповідачів, голів окремих сесій і членів Організаційної комісії. Такий підхід запевнив зразковий порядок і точне виконування програми.

У Конґресі взяло участь 150 осіб, в тому числі 90 зареєстрованих постійних учасників разом з почесними гістьми. Майже всі країни нашого поселення були репрезентовані: 96 з Німеччини, 20 з ЗСА, 15 з Канади, 10 з Італії, шість з Франції, три з Австрії і по одному представникові з Арґентини, Бельгії, Голляндії й Югославії. Таким чином, здійснено бажання покійного Патріярха Йосифа Сліпого, який вважав, що „Істина й любов науки соєдинює у розсіянні сущих". (Ці слова, до речі, виґравірувано при вході до Українського Католицького Університету в Римі). Патріярх Йосиф поклав фінансові основи під цей Конґрес своїм княжим даром (30,000 американських долярів). Решту вможливили своїм ідеалізмом учасники-доповідачі, які відмовилися від гонорарів за свої доповіді й приїхали до Мюнхену на здешевлені квитки, за які Комітет звернув їм гроші.

Коли говоримо про жертводавців на ціль Конґресу, то тут треба також відзначити Митрополита Мстислава, який подбав про кошти для учасників (без звороту коштів подорожі) на другу Конференцію (конференцій перед Конґресом відбулося чотири). Кошти за першу й четверту Конференцію заплатив Український Вільний Університет з власного бюджету, а кошти третьої Конференції покрив Український Католицький Осередок в Римі (УКУ-УБНТ). З допомогою великому зусиллю прийшли також деякі установи, що приступили до організації Конґресу. І так, Всеукраїнське Євангельське-Баптистське Братство вплатило 2,000 американських долярів, УВАН (Канада) — 1,500 канадських долярів, Науково-Дослідний Центр оо. Василіян („Записки ЧСВВ") і українська католицька парафія від Наукового Осередку св. Софії по 1,000 американських долярів.

На Конґрес зголошено 38 доповідей, з яких прочитано 37. В програмі Конґресу були незначні зміни, спричинені в основному обставинами незалежними від доповідачів. Точність виконання програми є, отже, показником не тільки доброї організації Конґресу, але й серйозного ставлення доповідачів до обов'язків.

Доповідачі прибули із шести країн, репрезентуючи 21 місто, в тому числі 14 із ЗСА (10 міст), 11 з Канади (чотири міста), чотири з Італії (усі з Риму), чотири з Німеччини (усі з Мюнхену), чотири з Франції (два міста) й один з Голляндії (одне місто). Це був приклад великого територіяльного розпорошення, який залишився без впливу на організацію Конґресу, а навпаки був поважним внеском в його розмаїтість.

Продовження буде

Кооператива св. Андрія в С. Бавнд Бруку купила будинок

Кооператива св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., купила будинок в містечку осідку Української Православної Церкви та оселі св. Апостола Андрія Первозванного в Бавнд Бруку.

Двоповерховий будинок, один з кращих професійних будівель цього містечка, знаходиться на 35 Мейн Ст., С. Бавнд Брук, Н. Дж.

Будинок всередині перебудовано для потреб кооперативи. Перебудову виконала будівельна фірма. Григорія Добуша.

На першому поверсі будуть розташовані всі канцелярії кооперативи, обслуги членів та почекальня. Решта канцелярій винаймається для професійних установ. Другий поверх вже винаймається фірмі GAF.

Новий будинок кооперативи св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Будинок має приблизно 6000 кв. фт. для канцелярій та для паркування понад 50 авт.

Офіційне відкриття відбулося в неділю 19 березня 1989 року о 12-ій годині дня.

І. Павленко

Українські моделісти...

(Закінчення зі стор. 1)

Плотницька займається видимою і невидимою інсталяцією в скульптурі, а Ярослав Вишенько у своїх графіках показує відмінність початку від кінця.

Так наш гість пояснює нам мистецтво, що його виставляє п'ять із молодих українців, які з питоменною молодечою завзятістю шукають у своїх працях нових, але перш усього інакших шляхів.

Доказом цього є не лише їхнє мистецтво, але як довідуємося від нашого гостя, вже чотири роки виходить у Варшаві український двомісячник „Зустрічі", якого він є графічним редактором. Цей двомісячник — це також витвір молодої української інтелігенції та студентів, що хочуть показати щось інакшого, порушувати інші теми, а при тому зацікавити укрінською проблематикою також польське суспільство, для якого час від часу випускають числа польською мовою. Журнал виходить тиражом 1,500 примірників, а головним редактором є Богдан Гук. Але тут, — як розповідає нам Андрій, — вони натрапляють на поважні фінансові труднощі, тому на наше запитання чому ми не дістаємо цей журнал, каже, що посилки за кордон як взагалі поштою дуже дорогі тому журнал спирається лише на продажі поодиноких чисел.

Усе ж ми дістаємо від Андрія обіцянку, що за датком на пресовий фонд він перешле нам журнал. У ЗСА він буде лише до половини липня, бо повертається до Варшави кінчати Академію мистецтва та далі малювати. Сам він походить із Кошеліна, де живуть батьки і де закінчив плястичний ліцей.

Хотілося б вести ще довго розмову із цією молодою вдумливою людиною з якою так легко говорити, хоча ділить нас багато років життя та різниця обставин цього життя. Але він перекреслює цю різницю однією влучною заввагою: „Здається, що ми всі живемо під тиском, якоїсь влади — ми на сході Европи під тиском політичної, а ви тут на заході під тиском влади гроша".

І немов на підтвердження цього він підіймається, бере свою велику торбу, натягає на очі солом'яний капелюх і прощається: „Мені треба іти на роботу. Працюю тепер, як робітник при розвалюванні будинків — мушу заробити трохи долярів на життя і щоб продовжати у Варшаві малярські студії".

ЗБОРИ УМ

Ню Йорк. — В неділю, 4-го червня, о год. 2-ій по полудні відбудуться річні Загальні збори Українського Музею. Збори відбудуться в домі СУА-УККА, 203 Друга авеню з такою програмою: відкриття, прийняття програми зборів, вибір Президії, відчитання і прийняття протоколу з попередніх загальних зборів, звіти голови Управи, директора музею і скарбника, дискусія над звітами, звіт Контрольної комісії, прийняття звітів, звіт Номінаційної комісії, вибір дев'ятьох членів Управи і п'ятьох членів Контрольної комісії.

МАДЯРСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство МТІ повідомило, що 16-те червня, день, на який призначено офіційне перепоховання останків колишнього прем'єр-міністра Імре Надя і його найближчих прихильників, буде оголошений днем національної жалоби. О 12:30 в той день буде проголошена хвилина мовчання по всій країні. Після хвилини мовчанки задзвонять дзвони по всіх мадярських храмах, а також у соборах багатьох інших країн.

Гімалайські гори... в Українському Мистецькому Клюбі

Без сумніву, однією з найцікавіших цьогорічних (а й чи не за всі часи?) мистецьких образотворчих виставок була виставка українського нюйоркසько-гантерського мистця Ярослава Вижницького, що відбулася від 2-го до 12-го квітня ц.р. в ґалерії Об'єднання Мистців Українців Америки при 136-ій Авеню в Ню Йорку. Цей працьовитий і плодовитий маляр часто виставляє свої праці і за кожним разом показує свої картини все з повною тематикою. Він не повторюється: на кожній виставці виставляє не лише нові твори, але й виступає з новою тематикою.

Щоб давати все нову й цікаву тематику у своїх картинах, мистець не може сидіти у своїй працівниці-ательє, а мусить виходити, чи радше, виїздити „на світ" і постійно шукати нові теми для своїх картин. Тому українські малярі, що проживають в Ню Йорку, а також по інших великих американських містах, часто вліті виїжджають в поблизькі гори і там шукають тем для своїх картин — гарних краєвидів, закутків, дерев, сходу чи заходу сонця тощо. Дехто з наших мистців вибирається навіть до інших країн, найчастіше до Франції, де малюють Лювр, катедри, церкви... Але тому що ці французькі важливіші об'єкти вже вимальовані багатьма мистцями з усіх боків, то дехто з наших мистців малює будь-яку стару рудеру, підписуючи її „Будинок на вулиці такійто в Парижі", при чому часто підписи дають для більшої оригінальности французькою мовою і показують їх нашій публіці... Думаємо, що мистецтво не полягає в тому, щоб намалювати якийсь будинок у Парижі, а в тому, щоб якийсь будинок намалювати по-мистецьки! Добре, по-мистецьки можна намалювати і якийсь будинок в Америці, наприклад катедру у Філядельфії, будинок Українського Народного Союзу в Джерзі Сиտі, чи Український Народний Дім в Ню Йорку, і не конечно їхати до Парижу...

Ярослав Вижницький, щоб знайти оригінальну тематику для своєї малярської творчости, поїхав, чи полетів, аж до далекої південно-східньої Азії, де Непалю, побував у непальських горах Гімаляях (хотів побувати і в тибетських Гімаляях, але до Тибету не впустили його китайські комуністичні власті, бо саме в тому часі там відбувалися заворушення серед тамошнього населення) і звідти привіз нам, що так скажемо, „Гімаляйські гори", які показав в Ню Йорку на своїй останній виставці. В таку далеку країну за тематикою для своїх картин погнала його мистецька цікавість, бо він десь прочитав , що в Гімаляях, якось так дивно відбивається світло сонця на височезних вершинах тих гір, що постають такі світла й тіні, чого не буває в жодних інших горах. І він полетів туди, щоб це чудо світла-тіней „зловити на папір", чи вірніше, на полотно.

Тих 40 картин (їх показав мистець більше, бо кілька картин були зазначені як „поза каталогом"), більшість великого розміру, всі олійні, що він їх намалював, деякі там, на місці, а більшість створив дома, із начерків-шкіців, які він поробив у горах — це таки небуденна праця, як під оглядом тематичним, так і під оглядом мистецького виконання. На більшості тих картин Вижницький відобразив Гімаляйські гори, віддаючи їх могутність і височість, схоплюючи при тому те соняшне насвітлення, що паде на ясні, аж сліпучі, покриті снігами верхи, що й творить оте чудо світла-тіней, яке він чудово передав. Оте „чудо" Гімаляйських гір, оту гру світла-тіней, Вижницький зобразив трьома фарбами: ясно-білою (сніг), синьою (тіні) і цеглясто-рожевою, якою є віддані грані гір, де кінчаються сині тіні, насвітлені відблиском сліпучо-ясного снігу з-поза гори. А над тими верхами, прикрашеними чудом світла-тіней, зводяться челюсті небес кольору синього-синього, аж до темного, аж чорнявого відтинку. (Це нагадало мені, що перед війною була появилася у Львові книжка, збірка оповідань про Лемківщину, автор, здається, називається Романишин, наголовок якої був „В Ґранатових горах". Ці сині небеса над Гімаляйськими горами, можна назвати ґранатовою синню.

Про кожну високу гімаляйську гору, що їх показав нам Вижницький, з піднебесними високими верхами, з прекрасним відображенням чуда світло-тіней можна писати довгі пеани, як про їх запоморочливу красу, так і про мистецьке зображення.

Та хоч Вижницький летів до далекого Непалю, щоб у першій мірі „схопити на полотно" чудо світла-тіней Гімаляйських гір, проте його мистецьке око побачило також і ще дещо поза високими і сліпучими гірськими верхами: він намалював ще й непальські краєвиди, села й міста, а також тамошніх людей і побут. Привертає увагу чудова картина „Бактапур", назва міста, де мистець зобразив тамошній „ярмарок", на якому жінки у барвистих строях продають килими. Красується там портрет гарної жінки з дитиною, яку мистець назвав „Мадонна гір". А вже чи не найкращою картиною з непальсько го побуту є відтворені малі дівчата в бідненьких подертих сукончках, а між ними біленька курка. В кількох картинах Вижницький показав альпіністів, чи вірніше, гімаляйців, які йдуть здобувати шпилі найвищих у світі гір. Намалював він також і самого себе, як він мандрує з подорожніми товаришами.

Повіяло рідним, українським духом з тієї гімаляйської виставки, коли ми побачили картину з гімаляйськими тополями, хоч вони виглядають цілком інакше, як наші, українські тополі. Наші, українські тополі ростуть просто і струнко, а гімаляйські розпускають розлогі гілля на боки, як наші верби. Це тому, що їх вершки стинають і їх гілля ростуть не вгору, а на боки. Ті гімаляйські тополі можна назвати „кучерявими тополями", як ми називаємо наші верби, „кучерявими вербами".

Про ті гімаляйські тополі говорить повір'я так: колись давним-давно на гімаляйські верхи вибралося було 40 мандрівників. Всі вони мали зі собою дерев'яні палиці. Прибувши до місцевости Муктінат вони там постановили заночувати. Кожний з них вбив у землю свою палицю і при ній поклалися спати. Коли вони повставали рано, то з їхніх палиць повиростали дерева. З тих палиць почалися розростати гімаляйські тополі.

З останньої виставки ясно підтверджується, що Я. Вижницький є чудовим кольористом. Правда, його кольори не яскраві, не різнобарвні. Він любується у повних, сильних, глибоких кольорах; його улюбленими фарбами є зелені, сині і червоно-цеглясті. Він орудує ними сміло, поєчими мазками. У Вижницького є нахил до монументалізму. Він чудово віддав масивні, могутні гімаляйські гори, у яких виявляв свій розмах і полет. На „гімаляйській" виставці Вижницький виявив себе співцем гір.

На останній виставці Вижницький показав нам чудові, але чужі гори Гімаляї. Можна сподіватися, що прийде час, і він вибереться у наші гори Карпати, і звідтам привезе і покаже нам картини з його і наших рідних гір Карпат.

Степан Женецький

Св. п. Я. Лисяк

Довголітній член Товариства св. Миколая, 276-го Відділу УНС в Еймбриджі, Па., упокоївся у Бозі по короткій недузі у шпиталі, 19-го лютого 1989 року на 92-му році життя.

Яків Лисяк народився 21-го грудня 1896 року в селі Угнів повіт Рава Руска, Україна. Він приїхав до Америки у 1913 року. У 1916-му замешкав у Еймбриджі. Став членом товариства св. Миколая 276-го відділу у 1920 році. За молодих літ брав участь у суспільно-громадській праці. Був також членом Української Народної Помочі, 108 Відділ; Українського Братського Союзу, 5-го Відділу, де займав різні посади. Утримував свою родину, працюючи в Амерікен Брідж Компанія.

Бл. п. Яків Лисяк був одним з основоположників української православної парохії св. Володимира в Еймбриджі. Він був її першим предсідником, опісля довгі роки працював на різних становищах у церковному уряді, а також співав у церковному хорі. Він був діяльним членом громади.

Бл. п. Яків Лисяк залишив у смутку сина Євгена, чотирьох унуків, чотирьох правнуків, невістку, племінницю і двох племінників. Його дружина померла 1988 року, син Богдан 1976 року.

Похорон Я. Лисяка відбувся 22-го лютого з української православної церкви. Похоронні відправи відслужив о. Омелян Мицик при участі численних рідні, приятелів і парохіян. На цвинтарі Економі над відкритою могилою попрощав покійного від приятелів, знайомих і парохіян Захарій Коваль. Він також виголосив слово про покійного на поминальному обіді.

У пам'ять свого батька син Євген склав 100 дол. на Українську Національну кімнату при Пітсбурзькому університеті; 100 дол. на українську радіопрограму, яку він любив слухати щонеділі; 50 дол. на Український Американський Допомоговий Комітет.

Секретар

ЯК ПОВІДОМИВ ПРЕДСТАВНИК афганських повстанських груп в Ірані Аліджан Захеді, заступник міністра закордонних справ СССР Юлій Воронцов у розмові з ним дав зрозуміти, що Москва може припинити підтримку режиму Наджібулли у випадку досягнення компромісової угоди про склад майбутнього уряду Афганістану. „Він (Воронцов) не запропонував конкретного пляну, — сказав Захеді, — але дав зрозуміти, що совєтський уряд готовий на ряд значних поступків".

Замість квітів на могилу

бл. п. Марусі Мудрик

складаю

$50.00 .... на Пласт
$50.00 .... на „Наше Життя"

ГАЛЯ ТУРИН-ЧОРНА

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 22-го травня 1989 р. по довгій і тяжкій недузі відійшов від нас у Вічність мій Найдорожчий МУЖ

бл. п.

Микола Ґуральний

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 25-го травня 1989 р. в церкві св. Юра в Ню Йорку, а Тлінні Останки поховано на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
брати з Родинами
Рідні в Америці, Україні й Австралії

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 12-го травня 1988 р. відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча і Незабутня ДРУЖИНА, МАМА, ДОНЬКА і СЕСТРА

бл. п.

ЛІДІЯ з ВОЛЧУКІВ ГОЛІЯН

Цією дорогою складаємо усім людям щиру подяку, що так чисельно взяли участь в похоронах, попрощали Ліду і відпровадили її на місце Вічного Спокою.

Зокрема дякуємо о. д-рові Іванові Тилявському, що помимо далекої віддалі відвідав хвору Ліду в лікарні, уділив Св. Тайни і Єлеопомазання і приготовив на християнський відхід з цього світу.

Щира подяка о. монс. Романові Добрянському з Вінніпеґу, що не жалів труду і часу і приїхав, щоби попрощати покійну Ліду в часі Служби Божої в церкві.

Дякуємо рівнож о. монс. Іванові Стебельському за відвідини в шпиталі і за участь в похоронах.

Дуже щира подяка товаришкам пластункам, що відвідували хвору в шпиталі, сиділи цілими ночами коло Неї.

Дякуємо Лідиній товаришці зі шкільних часів Ромі Ґанківській, яка приїхала з Торонто і зайнялася прийняттям гостей вдома, як рівнож всім, що причинилися до того прийняття.

Дякуємо родині з Чикаґо й інших міст, як рівнож Приятелям, що приїхали, щоби попрощати люблену Ліду.

Щира подяка товаришам Ліди, що прощали Її в похоронному заведенні:

Д-р Ігор Захарій прощав від Пластової Станиці в Клівленді, мґр Марта Галяревич від куреня „Буриверхи".

На цвинтарі прощали Ліду мґр Дарія Якубович також від куреня „Буриверхи" і від себе.

Кузин мґр Андрій Фединський прощав від родини.

В часі тризни д-р Микола Грушкевич прощав Ліду від друзів сеніорів і прочитав гарний прощальний вірш спеціяльно ним уложений.

Андрій Бігун прощав від КПС.

У вечері в дома ще прощали Ліду мґр Марта Воєвідка з Ріно і д-р Богдан Футей.

Дякуємо також хористам за гарний спів в часі Панахиди, як рівнож родині, що несли домовину — брати Голіяни і кузини Фединські.

Спеціяльна подяка Пластовій Станиці за участь в Панахиді і похоронах.

Подяка всім за гарні і так багато квітів, що прибрали домовину нашої Ліди.

Пластовою піснею „Ніч вже йде" закінчено сумний обряд похорону.

Друзям з Вінніпеґу подяка за пам'ять. Там в сороковий день смерти Ліди була Служба Божа в церкві св. Покрови, а опісля були поминки в домі Марти і Стефка Корбутяків.

Тяжко вичислити всіх, бо можна когось оминути, але прийміть від нас дуже щиру подяку за сердечне відношення до нас і поміч в часі нашого великого горя, а головно за оказане нам серце.

Хай Бог Вас всіх благословить.

Муж — МИКОЛА ГОЛІЯН
Син — ОЛЕКСАНДЕР
Мама — СОФІЯ ВОЛЧУК
Сестра — ОРИСЯ ПАЛАЖІЙ з родиною

•

ПОЖЕРТВИ НА СЛУЖБИ БОЖІ

По $50.00 — Іванна і Роман Боднарук, Зеня Комарянська, Марта Самергауер;
$35.00 — Олена Байстрики;
по $30.00 — Евгенія Б'яла, Галина Кохановська;
по $25.00 — Дарка і Петро Басалик, Олександер Клос, Віра і Василь Ліщинецький, Євдокія Палажій, Борис Раковський;
по $20.00 — Наталка Волинець, Вепі Фордж Гай Скул — Відділ Математичний, Марія і Ярослав Ганкевич, Іван Голіян, Ґейл і Іван Голіян, Кароліна і Дейвид Ґротчавс, Христя і Богдан Дубас, Ірина Заячківська-Гаврилюк, Оля Калушка, Дада і Володимир Корлятович, Ігор Ковалисько, Стефанія Рабкевич, Анна Рощаковська, Христя і Ростик Соневицький, Дарія і Мирослав Сопка, Анна і Теодор Стереб, Стефанія Цегельська, Тарас Яцишин;
по $10.00 — Наталка Балицька, Оксана Бережницька, Джордж Войсик, Мирослава Голіян, Христя Головчак, Оля і Богдан Демянчук, Деонізій Демянчук і Оксана Пукач, Ірина Дубас, Стефанія і Іван Зварун, Ірина Кашубинська, Марія Ковалисько, Ніля Когут, Ірина Крамарчук, Пет і Володимир Крутиголова, Іван Леско, Люба і Всеволод Лобур, Марія Лучишин, Марія Маланчук, Василь Малиновський, Дарія Микита, Люба і Любо Мудрий, Гелен і Вілям Мураль, Ровз Нікопс, Маруся Попович, Зеня і Володимир Стецишин, Анна Стецяк, Сузанна і Пилип Телішевський, Люба Цьолко, Гелен і Волтер Шіпка, Катруся Шокалюк, Зірка і Петро Шокалюк, Марія і Генріх Штайнгаґен, Уляна і Роман Цибик.
Разом $1,055.00

СЛУЖБИ БОЖІ ЗАМОВЛЕНІ ІНДИВІДУАЛЬНО

Борис Кекіш, Джуен Кулявич, Христя і Мирон Мельник, о. Стефан Тарнавецький.

ДАТКИ НА ПИТОМЦІВ В БРАЗИЛІЇ

$250.00 — Орися і Родіон Палажій;
$150.00 — Микола Голіян;
$100.00 — Оксана і Михайло Голіян;
по $50.00 — Рома і Любомир Квасниця, Мирослава Кучменда, Оленка й Ігор Матвіїшин, Слава і Юрій Оришкевич, Марія Семянчук, Катерина і Тарас Шмаґала.
Разом $800.00

ДАТКИ НА 1000-ЛІТТЯ

$100.00 — Христя і Богдан Піхурко;
$50.00 — Мирося і Зенон Голубець;
по $25.00 — Ореста і Мирон Задойний, Олена Мартинюк, Стефанія Хома;
по $20.00 — Дарія і Юрій Кульчицький, Адя і Роман Миронович;
по $10.00 — Ольга і Василь Ільчишин, Лісса і Лев Кусяка, Віра і Михайло Напора, Сузанна і Пилип Телішевський, Марта і Ярослав Сидір.
Разом $315.00

ДАТКИ НА 1000-ЛІТТЯ, ДІЯЦЕЗІЯ ПАРМА

$50.00 — Мирося і Богдан Футей
Разом $50.00

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ЦЕРКВИ СВ. ЙОСАФАТА В ПАРМІ, ОГАЙО

$50.00 — Ірина й Іван Тесля;
$10.00 — Дмитро Басалик.
Разом $60.00

ДАТКИ НА ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ — ПРЕС-ФОНД „ЮНАКА"

По $200.00 — Христя і Ярема Раковський, Микола Голіян;
по $100.00 — Курінь пластунок „Буриверхи", Марта й Ігор Воєвідка, Софія Волчук, Марта й Адріян Галяревич,; Осипа Галяревич, Марія і Микола Гірняк, Дарія і Стефан Голик, Арета й Ігор Захарій, Марта і Роман Кассараба, Арета і Юрій Полянський, Марта й Ігор Федорів, Дарія і Олександер Якубович.
по $100.00 кан. — Женя і Юрій Бабій, Ірина і Роман Вжесневський, Роман і Асколвд Ганківський.
по $75.00 – Лідія і Богдан Крамарчук, Петі Рембасек і Річард Лерд.
$60.00 Кан. — Марія Каліцінська.
по $50.00 — Лідія і Володимир Базарко, Мирослава і Володимир Баслядинський, Леся і Андрій Бігун, Деонізія і Стефан Брочинський, Ярослава Борачок і Орися Перейма, Дарія і Ілля Войтина, Зірка і Ярема Гарабач, Христя і Всеволод Гнатчук, Марія і Микола Грушкевич, Оксана Пукач і Деонізій Демянчук, „Делта Юнібис" Корп., Христя і Мирон Мельник, Віра і Франк Молс, Лідія і Евген Небеш, Марія і Орест Небеш, Квітка і Богдан Пашин, Евгенія Полатайко, Орися і Ігор Руденський, Мирослава і Роман Стефанюк і родина Савчук, Андрій Фединський, Христя і Юрій Фединський, Дарія і Володимир Федорів, Оленка і Василь Хміляк, Ляриса і Зенон Шпон;
$50.00 канд. — Дзвінка Максимець;
$40.00 — Дзвінка й Ігор Комярянський;
$35.00 — Нестор Шуст;
$30.00 канд. — Емілія Голіян;
$30.00 — Ярослава і Ярослав Кришталович, Володимира Небеш, Орися Савчак;
$25.00 — Дельорес і Том Ватсон, Леся і Віктор Гетьманчук, Вікторія і Володимир Грушкевич, Володимира і Микола Кавка, Зеновія і Олександер Каліцінський, Рома Кассараба, Люба і Нестор Козбур, Таня і Стефан Космос, Ксеня і Юрій Кузьмич, Ляриса і Ярослав Музичка, Олена й Іван Норка, Ірина і Володимир Пік, Дарія Пісецька, Ірина і Роман Свистун, Іван Скороденський, Христина і Матвій Сохоцький, Олена Топорович, Марія і Ігор Федьків, Богдан Чопко;
$25.00 канд. — Марта Балюта, Марта і Стефан Корбутяк;
$20.00 — Стефа і Петро Балагутрак, Наталія і Іван Бачинський, Віра Бойс, Сузан і Джеропд Вайлд, Теодозія і Ярослав Говикович, Іван Голіян, Анастазія Голубець, Дарія і Зоріян Городиський, Мирослава Гук, Ірина і Маріян Ґавур, Тарас Когут, Ірка і Тарас Кордуба, Ільза і Богдан Купчак, Ірка і Ярослав Петрина, Ярослава і Микола Піхурко, Ніна Раковська, Дарія і Роман Раковський, Христя і Роман Раковський, Джуді і Джім Сакс, Михайло Світлик, Віра Смаль-Стоцька, Ірина і Микола Червецький, Тоня і Василь Шийка, Марійка й Остап Шинкірик;
$20.00 — Леся і Юрій Раковський, як передплату „Юнака" потребуючому в Бразилії;
$20.00 канд. — Олена Волчук, о. Роман Добрянський, Мирося Гринишин, Галина Коваль, Оля Крук, Люба Чайковська;
$15.00 — Осип Врублівський;
$10.00 — Марія і Стефан Антонів, Люба і Володимир Боднар, Евгенія і Стефан Гіщинський, Міра і Роман Грабець, Олена Дуб, Марта і Богдан Ковч, Марія і Сава Пис, Зеня і Стефан Панчишин, Лідія Роговська, Ірина Салук, Тетяна і Филип Трач;
$10.00 канд. — Левко Балюта, Іванна Божик, Орест Божик, Олександра і Юрій Гвоздупич, Ігор Ґаврачинський, Зеня Денека, Аня і Петро Корбутяк, Стефа і Петро Мигалюк, Оксана і Любомир Шупякевич.
$5.00 канд. — Надя Ґаврачинська.
Разом $4,920.00

Загальна сума разом $7 200.00

Загальні річні збори української православної кредитівки в Ню Йорку

Владика Антоній проводить молитву перед початком загальних річних зборів української православної федеральної кредитової кооперативи в Ню Йорку.

Збори відбулися 26-го березня у приміщенні катедри св. Володимира в Ню Йорку (82-га вулиця). Їх відкрив голова кредитівки інж. Всеволод Саленко, який привітав Владику Антонія, о. митрата Володимира Базелевського, настоятеля катедри св. Володимира, й о. Константина Калиновського, настоятеля катедри св. Тройці, й попросив Владику Антонія провести молитву. Відтак голова В. Саленко попросив присутніх хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять померших членів, а згодом привітав гостей-представників сусідніх кредитівок: кредитівку СУМА з Йонкерсу репрезентували Лев Футала, Ігор Макаренко і Осип Щур, кредитівку „Самопоміч" в Ню Йорку — Іван Винник. Присутні привітали гостей рясними оплесками.

Голова прочитав порядок нарад, який був прийнятий зборами одноголосно. Протокол з попередніх річних загальних зборів прочитав секретар Василь Гусаковський.

Першим звітував голова кредитівки інж. В. Саленко, який подав докладний звіт однорічної діяльности православної кредитівки та її розвитку за минулий рік і підкреслив, що наша кредитівка дуже добре розвивається і вже кілька років підряд є на першому місці в групі кредитівок з означеним капіталом, що свідчить про взірцеве провадження фінансових трансакцій і фінансової політики завдяки добрій співпраці дирекції та скарбника Веняміна Корсуня.

По закінченні звіту голова кредитівки подякував усім членам дирекції, кредитовим урядникам, Контрольній комісії за добру співпрацю, а також працівникам за солідну працю і чемну обслугу наших членів.

Другим звітодавцем був скарбник В. Корсунь. Він подав вичерпуючий звіт про наші фінанси й розвиток кредитової кооперативи та пояснив про інвестиції і фінансові трансакції, які він як скарбник робить. Корсунь заявив, що він вкладає наші членські ощадності по американських банках на високі відсотки та щоб членські вклади були гарантовані від будь-якої страти.

Наступним звітодавцем був кредитовий урядник Володимир Гончаренко, який заявив, що у звітному періоді було затверджено 86 позик на суму 3,576, 688 дол., а при кінці звітового періоду видано 225 позик на суму 12,619.194 дол. Більшість тих позик було видано під гіпотеки й гарантовані членськими шерами.

Контрольна комісія діяла в складі: Микола Турецький — голова, Петро Новік — секретар і Юрій Кузьмич — член. За Контрольну комісію звітував Микола Турецький. Він заявив, що фінансовий стан Кредитівки є здоровий та має всі можливости успішно розвиватися і збільшити своє членство та в скорому часі подвоїт" свій капітал, а навіть потроїти. Голова, який ствердив на підставі перевірки, що вся праця в українській православній федеральній кредитовій кооперативі проходить взірцево, що свідчить розвиток кредитівки, а все це — завдяки розумній політиці дирекції: голови, скарбника, кредитових урядників і всіх членів дирекції, які кожний місяць ухвалюють і вирішують фінансові трансакції кредитівки, а до цього добра співпраця дирекції і це все заразом сприяє фінансовому розвиткові кредитівки.

По вичерпанні дискусії голова Зборів інж. В. Саленко звернувся до Контрольної комісії про вділення абсолюторії уступаючим трьом членам дирекції, й попросив Номінаційну комісію, яка працювала в складі Тихона Кульбіди, як голови, Олександра Северина і Петра Новіка — членів. Номінаційна комісія проголосила трьох кандидатів до дирекції: Валентина Поливка, Миколу Турецького та Ярославу Сидорак. Тоді голова В. Саленко звернувся до присутніх, чи хоче хтось подати ще інших кандидатів і Олександер Шевченко подав кандидатуру Іларіона Поліщука, який був довгі роки в дирекції і його каденція закінчилася. Тому, що було чотири кандидати голова зборів зарядив тайне голосування.

До Виборчої комісії та до перечислення голосів були вибрані Ярослав Кулинич, Володимир Гончаренко і Олександер Шевченко. При численні голосів був присутній голова Номінаційної комісії Тихон Кульбіда. По перечисленню голосів голова Номінаційної комісії проголосив вислід голосування: Валентин Поливко отримав 81 голос, Микола Турецький 65, Іларіон Поліщук — 49 і Ярослава Сидорак — 45 голосів, а вісім бальотів були внеimportant. На трьох бальотах було зазначено по одному прізвищу, які не були кандидатами, а на п'ятьох бальотах був нечіткий напис і не можна було прочитати.

Загальні Зобри, тобто їх офоційну частину, закінчено молитвою, яку провів о. Константин Калиновський, настоятель церкви св. Тройці. Голова зборів і кредитівки подякував членам дирекції за співпрацю та працівникам кредитівки за їх віддану працю для добра кредитівки та всім членам, які взяли участь у Зборах і попросив всіх присутніх до смачного обіду, який приготовило Сестрицтво при катедрі св. Володимира, за що дирекція кредитівки щиро дякує, а головно голові Сестрицтва Марії Коник, яка доложила всіх старань, щоб всі наші члени були задоволені.

Микола Турецький

ЗАХІДНІ ТА АМЕРИКАНСЬКІ урядові чинники, які перебувають у Відні на переговорах у справі роззброєння, заявили, що Москва подала ще одну пропозицію зменшити стандартне військове озброєння в Европі. Совєти запропонували географічні межі на стандартну зброю та кількість війська в Европі і, як твердять американські офіційні чинники, в загальному пропозиції совєтського бльоку вказують на те, що Москва наслідує основний плян Заходу. Головний американський представник на цих переговорах Стефен Лєдоґар, реаґуючи на останню пропозицію Москви, сказав: „Це є добра новина і вказує на спільну підставу для обидвох сторін".

РЕЧНИКИ ДЕПАРТАМЕНТУ торгівлі заявляють, що економічний зріст у першому кварталі ц.р., є куди повільнішим, як це було спершу зазначено. Одначе уряд президента Джорджа Буша, як і економісти, уважають цей економічний прояв дуже підбадьорюючим для економіки цілої країни. Покажчики Департаменту торгівлі врахували й минулорічні втрати від посухи — тобто продовження їхніх наслідків на економічний зріст першого кварталу ц.р. Все ж таки приватні економісти стверджують, що громадськість стала більш ощадною, а підприємства не нагромаджують продуктів для спекулювання.

В МИНУЛОМУ РОЦІ у Совєтському Союзі в автомобільних катастрофах загинуло 47,000 осіб, а 300,000 були поранені. 80.9 відсотків з них загинули з вини водіїв. ТАСС повідомив цю статистику, покликуючись на заступника міністра внутрішніх справ Валеріяна Ішутіна. Намагаючись зм'ягшити враження від подібних цифрів, генерал Ішутін заявив на пресовій конференції, що „в автомобільних катастрофах кожний рік гинуть тисячі американців".

В Москві...

(Закінчення зі стор. 1)

ранти активно підтримали його, скандуючи: „Свободу Українській Католицькій Церкві!" Академік А. Сахаров у своєму виступі на мітинґу також підтримав вимоги українців за леґалізацію УКЦ.

В понеділок після закінчення виборів до Верховної Ради СССР депутат з Естонії Марью Лаурістін заявила: „Я не бачу серед обраних людей, з якими можна було б співпрацювати. Московська група вирішила показати всім, що таке справжня демократія, але це рішення виявилось серйозною помилкою".

В понеділок вечором кореспондент АП Джон Далберґ подав з Москви деякі подробиці про обрання Лук'янова на пост першого заступника голови Верховної Ради СССР. Ґорбачов запропонував кандидатуру цього свого однокашника з юридичного факультету МГУ ще в суботу, однак багато делеґатів чинило опір. В понеділок Ґорбачов дав зрозуміти, що не допустить до висунення альтернативної кандидатури, сказавши, що в ЗСА кандидатура віцепрезидента також не оспорюється.

Визначна учениця

Х. Пенджола

Христина Пенджола, учениця 12-ої кляси Академії св. Юра в Ню Йорку, здобула чотирирічну стипендію „Ріджентс" від нюйоркської стейтової ради. Такі стипендії надають на підставі високих оцінок у кваліфікаційних університетських іспитах, як рівнож на підставі її високого загального успіху в школі. Вона була нагороджена також стипендіями до Нюйоркського університету, Пейс університету й Фордгам університету.

Крім її студійних успіхів, Христина — це надзвичайно активний член української громади Ню Йорку. Вона вже довгі літа належить до СУМа, бере участь у діяльності свого осередку, в хорі, групі народніх танків, відбиванковій дружині та є впорядницею. В додатку, вона теж довголітній член Мистецької Студії Слова Лідії Крушельницької і активна в ТУСМ.

Помимо вичислених всіх зайнять, вона ще знаходить час на частинну працю в адвокатському бюрі д-ра Аскольда Лозинського. Христина задумує студіювати право.

ПОЯВИЛАСЯ ЗБІРКА ПОЕЗІЙ Б.БОЙЧУКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Ню Йорк, Н. Й. — У престижевому видавництві поезії „Шіп Медов Прес" вийшла книжка вибраних поезій поета Богдана Бойчука, від років члена Нюйоркської Групи українських поетів. Збірка ця п.з. „Спогади кохання" (Memories of Love) появилася англійською мовою в перекладі поетів Марка Рудмена і Дейвіда Іґнатова.

Американський критик Свен Біркерс так висловився про цю книжку: „Поезії Бойчука звучать музикою смутку і смутку переборено го. Цикл 'Любов у трьох часах', який співставляє приватні спомини кохання з епосом деструкції, що була українською і (европейською) історією, — є особливо сильний. Рудмену й Іґнатову належить признання за їх емфетичні переклади".

Книжку в ціні 10 дол. 75 центів — можна набути, звернувшись на таку адресу: Sheep Meadow Press, P.O. Box 1345, Riverdale, N.Y. 10471 або в: The New York Group of Ukrainian Poets, 5998 Palisade Ave., Riverdale N.Y. 10471.

Плянують серію публічних дискусій

Торонто. — Сучасні процеси в Україні і поза Україною вимагають від нашої громади обдуманої та об'єднаної дії, а для цього необхідна вироблена громадська думка. Управа Українського Народного Дому в Торонто рішила зорганізувати серію публічних дискусій, доповідей та дебатів під загальним заголовком „Форум Українського Народного Дому".

Форум буде відбуватися реґулярно, щомісяця. На ньому виступатимуть визначні дослідники української культури та політики, та провідні діячі наших громадських інституцій. Для організації та переведення Форуму засновано окремий програмовий комітет в такому складі: П. Потічний (голова), С. Дмитрів, П. Чумак, Т. Закидальський і В. Росоха. Управа Українського Народного Дому затвердила відповідний бюджет комітету. Точні повідомлення про окремі зустрічі Форума будуть своєчасно опубліковані в пресі.

Перша зустріч Форума це панель на тему „Сучасний політичний стан в Україні", який відбудеться у вівторок 6 червня 1989 р. у театральній залі Бішоп Морокко Гай Скул (ріг Дундас і Блюр) в год. 7:30 вечором. Панелістами будуть професори Р. Шпорлюк, І. Фізер і Б. Кравченко, предсідником — П. Потічний.

Спорт і мафії...

(Закінчення зі стор. 2)

чуючих. Ви чули, сказав Щербак, мабуть, іронічну пісеньку самодіяльного автора: „Колишні ми спортсмени, а нині рекетмени!" На жаль, подібне зустрічається все частіше. Рекет, як різновид злочинності, з'явився задовго до указу Президії Верховної Ради Української ССР про посилення кримінальної відповідальності за шантаж і здирство. Правильніше сказати, рекет зустрічався постійно. Про нього мало говорили, бо займалися цією справою частіше свого роду „вузькі професіонали". Нині ж на арену вийшла численна „команда любителів-рекетерів" їх породила безконтрольність і беззахисність кооператорів, індивідуалів, просто маєтних громадян. Саме беззахисність. Серед проблем, продовжував Щербак, юридичного закріплення незворотності перебудови однією з найактуальніших я вважаю ґарантування співіснування різних видів власності у суспільстві. Сприяє, — казав Щербак, спалаху рекету і певна розгубленість правоохоронних органів, не звиклих до самостійних, ініціятивних дій.

— Чи є якісь дані про втягування спортсменок у злочинну діяльність? — запитала Кисельова.

— Вичерпних і всебічно проаналізованих, на жаль, немає... Загалом жіноча злочинність зростає швидше, ніж чоловіча. Це в основному продавання власного тіла, сказав Щербак. Серед 436 жінок прадавньої професії, притягнутих до відповідальності в Україні спортсменки теж не пасуть задніх. Прошу тільки правильно мене зрозуміти. Тривога з приводу звички „мафія-спорт" не повинна кидати й тіні на спорт, як такий. Застерегти варто, бо обивательських пересудів з'явилося вже чимало. Навіщо, мовляв, утримувати „дармоїдів". Спорт — це, безумовно, легені суспільства. Слід визнати, що на руку мафії діють не вирішені досі внутрішні проблеми спорту як професіонального, так і масового. Читачам „Спортивної газети" добре відома тяганина з переходом команд на госпрозрахунок, уповільненням розробки законодавства про правовий статус спортсменів.

— Олександре Івановичу, чи ви не драматизуєте обставину? А коли це так, то який же вихід?, — запитала кореспондентка.

— Можна, я процитую слова заступника начальника слідчої частини Прокуратури Російської РФСР Володимира Олійника: „Що таке мафія?" Політизована злочинність, яка використовує у своїх цілях представників влади, їхні службові повноваження. У цьому розумінні мафія є породженням державної системи, оскільки виростає з її вад"... Під час кампанії по виборах народних депутатів СССР обіцянки роздавалися найщедріше, відмітив Щербак. В тому числі: покінчити з мафією!" тощо. При цьому більшість із нас приблизно не уявляє, що це таке „мафія", як її виявити і як з нею боротися. Звідси — гласність і освіченість населення — наймогутніша зброя...

Про що йдеться? Саме спортові організації, команди, клюби в змозі очолити рух за правопорядок, спокій, проти хамства і вандалізму. А конкретні форми і методи практично не обмежені. На Україні вже є дійові спроби громадської само оборони різним злочинним проявам: добровільні народні дружини (форма не нова, але поліпшена за рахунок щорічних грошових премій у розмірі від 50 до 150 крб.), патрулювання батьків біля дитячих садочків і шкіл. Такі форми дають у Тернополі, Харкові, Броварах (Київська область). Справа за тим, щоб люди повірили в свої сили, щоб подолати пасивність, розбудити громадську свідомість, — закінчив свою розмову Щербак.

Керівник групи соціологічних досліджень Інституту держави і права Академії Наук не хотів, або не міг вповні сказати правду, що ці жахливі злочини в Україні зродилися і виросли до сучасного незавидного стану, завдяки окупаційній владі, завдяки російським зайдам, що запровадили в Україні диявольську систему в усіх сферах громадського життя. Мафії і згадувані злочинні групи в Україні діють з волі окупанта, вони у великій мірі існують для того, щоб відвернути увагу українського населення від злочинів, що їх доконує Москва, особливо в останніх 70-ти роках. Мабуть і тому Щербак закликав українське населення, щоб повірило в свої сили, щоб подолало пасивність та розбудило громадську свідомість, після чого прийде перемога не тільки над дрібними злочинними групами, але і ця довгождана над найбільшою і жорстокішою мафією, якою для України й інших поневолених народів є імперіялістична російська мафія.